

Vecsei Edit

Személyi jövedelemadó

A követelménymodul megnevezése:

Pénzügyi feladatok

A követelménymodul száma: 1969-06 A tartalomelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-020-50

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

A személyi jövedelemadó a magánszemélyek olyan állami kiadásokhoz történő hozzájárulása, mely a magánszemély jövedelmére kivetett adó formájában jelenik meg a jogi szabályozásban. Kevés kivételtől eltekintve – mindannyian fizetünk adót és mindannyian részesülünk az állam olyan típusú "gondoskodásában", melynek fedezetét részben az általunk befizetett adók képezik. Fontos, hogy mind munkavállalóként, mind állampolgárként, mind adófizetőként megismerjük a személyi jövedelemre vonatkozó szabályozást, ismerjük a kedvezményeket, azok igénybevételének módját.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A törvény hatálya a magánszemélyre, annak jövedelmére, és az e jövedelemmel összefüggő adókötelezettségre terjed ki.

Adókötelezettség: a bejelentésre, a nyilatkozattételre, az adóalap- és adó-megállapításra, a bevallásra, az adóelőleg- és adófizetésre, az adólevonásra, a nyilvántartás-vezetésre, a bizonylat-kiállításra, az adatszolgáltatásra, az iratok megőrzésére vonatkozóan a bevételt szerző magánszemély és az adóztatásban közreműködő kifizető számára e törvény és az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint előírt tennivalók összessége.

A magánszemély minden jövedelme adóköteles. Ettől eltérő szabályt, az adóból kedvezményt csak törvény állapíthat meg. Az adó alapja az adóköteles bevételből megállapított, a törvény rendelkezései szerinti levonásokkal csökkentett jövedelem és az adóalap-növelő tételek összege.

Az adót – egyes kivételekkel – naptári évenként, az összes jövedelem alapján kell megállapítani és megfizetni, azonban az adóbevételek folyamatossága érdekében adóelőleget kell fizetni.

Jövedelem a magánszemély által más személytől megszerzett adóköteles bevétel egésze, vagy a bevételnek az e törvény szerint tételesen igazolt, igazolás nélkül elismert, általánosan meghatározott költségekkel csökkentett része, vagy a bevétel e törvényben meghatározott hányada.

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

Bevétel a magánszemély által bármely jogcímen és bármely formában – pénzben (a továbbiakban ideértve a készpénz-helyettesítő eszközt is), és/vagy nem pénzben – mástól megszerzett vagyoni érték. Költségnek csak a bevételszerző tevékenységgel közvetlenül összefüggő, kizárólag a bevétel megszerzése, a tevékenység folytatása érdekében az adóévben ténylegesen kifizetett, szabályszerűen igazolt kiadás minősül

A magánszemély adóévi bevétele alapján meghatározott jövedelmet terhelő adót – az adóévi bevétele után általa megfizetett, valamint a kifizető, a munkáltató által megfizetett (fizetendő) adóelőleg és adó beszámításával – az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint megfizeti.

Önálló tevékenység minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként a magánszemély bevételhez jut, és amely e törvény szerint nem tartozik a nem önálló tevékenység körébe. Ide tartozik különösen az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló tevékenysége, az európai parlamenti, az országgyűlési képviselői, valamint a helyi önkormányzati képviselői tevékenység.

Az önálló tevékenység bevételével szemben a jövedelem megállapításához elszámolható

- az e törvényben meghatározott kivételekkel, legfeljebb az adott tevékenység bevételének mértékéig az e tevékenység folytatása érdekében az adóévben ténylegesen felmerült és igazolt költség (tétel költségelszámolás), vagy
- az önálló tevékenység bevételének 10 százaléka (10 százalékos költséghányad).

Nem önálló tevékenység

- a munkaviszonyban folytatott tevékenység,
- a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése,
- a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenysége,
- a jogszabály alapján választott tisztségviselő (kivéve a választott könyvvizsgálót) tevékenysége, ha ezt a tevékenységet nem egyéni vállalkozóként végzi,
- a segítő családtag tevékenysége,
- nemzetközi szerződés hatályában a nem önálló munka, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszony.

Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben, vagy egyébként az e tevékenysége alapjául szolgáló jogviszonyára tekintettel megszerez. Ilyennek minősül különösen a nem önálló tevékenység alapjául szolgáló jogviszonyra tekintettel munkabér, tiszteletdíj, illetmény, jutalom, üzemanyag-megtakarítás címén fizetett összeg, költségtérítés, a más személy által fizetett adóköteles biztosítási díj címén kapott bevétel, a társas vállalkozásban személyesen közreműködő magánszemély tag (a továbbiakban: személyes közreműködő) által személyes közreműködése ellenében kapott juttatás, ha azt a társas vállalkozás költségei között számolják el (a továbbiakban: személyes közreműködői díj). A nem önálló tevékenységből származó bevétel egésze jövedelem, kivéve a nem önálló tevékenységre tekintettel költségtérítés címén kapott bevételt, melyből levonható – legfeljebb a költségtérítés címén kapott bevétel mértékéig – a törvény 3. számú mellékletének rendelkezései szerint elismert költség.

Egyéb jövedelem minden olyan bevétel, amelynek adókötelezettségére e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz, azzal, hogy – a költségelszámolásra vonatkozó rendelkezéseket is figyelembe véve – a bevételnek nem része a megszerzése érdekében a magánszemély által viselt szabályszerűen igazolt kiadás. Egyéb jövedelem különösen

- az adóterhet nem viselő járandóság,
- a magánnyugdíjpénztár tagja egyéni számláján jóváírt tagdíj-kiegészítésnek a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt visszafizetett összege,
- az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár által a tag részére teljesített, e törvény szerint adómentesnek nem minősülő nyugdíjszolgáltatás,
- az előző pontban nem említett önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által nyújtott szolgáltatás (kifizetés, juttatás), kivéve, ha az törvényben meghatározott szolgáltatási körében és feltételekkel jogszerűen nyújtott, e törvény szerint adómentes szolgáltatás,
- az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély tag egyéni számláján jóváírt, igazolt összeg, kivéve
 - a magánszemély saját befizetését,
 - azt a jóváírást, amelynek forrásául szolgáló összeget más jövedelemként kell figyelembe venni, vagy a jövedelem megállapításánál bevételként nem kell figyelembe venni,
 - a fedezeti alapból történő befektetések hozamát,
 - az értékelési különbözetet
- a törvény eltérő rendelkezésének hiányában a társas vállalkozás tagja által az e jogviszonyára tekintettel megszerzett vagyoni érték, azzal, hogy a bevételnek nem része a megszerzése érdekében a magánszemély által viselt, szabályszerűen igazolt kiadás.

Egyéb jövedelemnek minősül

- a vásárolt (engedményezett) követelésből származó bevételnek a követelés vásárlási (engedményezési) ellenértékét meghaladó része, kivéve, ha adókötelezettségének e törvény szerinti jogcíme egyébként megállapítható;
- az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti működtetési jog átruházásából származó bevételnek a korábban értékcsökkenési leírás címén költségként el nem számolt szerzési értéket és a megfizetett illetéket meghaladó része.

Egyéb jövedelem – ha a törvény másként nem rendelkezik –

- a jog alapítása, átruházása (átengedése), megszüntetése, gyakorlásának átengedése vagy a jogról való lemondás ellenében kapott bevételnek a jog, illetőleg az említett jogosultságok megszerzésére fordított (ingyenes vagy kedvezményes szerzés esetében ideértve a megszerzéskor adóköteles bevételt is) a magánszemélyt terhelő igazolt kiadást meghaladó része;
- vételi vagy más hasonló jog gyakorlása esetén a jogosultnál a joggyakorlás tárgyának a megszerzése időpontjára megállapított szokásos piaci értékéből a megszerzésért adott ellenértéket meghaladó rész (a vételi jog gyakorlásából származó bevételrész), csökkentve a jog megszerzésére fordított (ingyenes vagy kedvezményes jogszerzés esetében ideértve a jog megszerzésekor adóköteles bevételt is), a magánszemélyt terhelő, igazolt kiadással, azzal, hogy utóbb a joggyakorlás tárgyának átruházása esetén a megszerzésére fordított összegnek minősül
 - az e pont szerint megállapított jövedelem is, valamint
 - a jog megszerzésére fordított, a magánszemélyt terhelő kiadásnak az a része is, amely a vételi jog gyakorlásából származó bevételrész meghaladja;
- eladási vagy más hasonló jog gyakorlása révén a jogosult által megszerzett bevételből a joggyakorlás tárgyának az átruházás időpontjára megállapított szokásos piaci értékét meghaladó rész (az eladási jog gyakorlásából származó bevételrész), csökkentve a jog megszerzésére fordított (ingyenes vagy kedvezményes jogszerzés esetében ideértve a jog megszerzésekor adóköteles bevételt is), a magánszemélyt terhelő igazolt kiadással, azzal, hogy
 - az említett bevétel fennmaradó részéből a jövedelmet a joggyakorlás tárgyának átruházására vonatkozó szabályok szerint a következő alpont rendelkezésének figyelembevételével kell megállapítani;
 - e pont rendelkezésének alkalmazása esetén az ott említett bevételből a jog megszerzésére fordított, a magánszemélyt terhelő kiadásnak az a része vonható le az átruházással kapcsolatos kiadásként, amely az eladási jog gyakorlásából származó bevételrész meghaladja;
- a jogutódlás révén megszerzett szerzői jog, találmányból és szabadalmi oltalomból eredő jog gyakorlása esetében a bevételnek a jog gyakorlása érdekében felmerült, a magánszemélyt terhelő igazolt kiadást meghaladó része.

A családi pótlék címén megszerzett bevételből nem kell jövedelmet megállapítani.

Az összevont adóalap az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági kistermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem és az adóalap-növelő összeg. Az adóterhet nem viselő járandóságot a kifizetése (juttatása) időpontja szerint kell adóalapként figyelembe venni. Ha a jövedelem után a magánszemély kötelezett a társadalombiztosítási járulék, az egészségügyi hozzájárulás megfizetésére (kivéve, ha azt költségként számolja el, vagy azt számára megtérítették), jövedelemnek a megállapított jövedelem 78 százalékát kell figyelembe venni.

Az összevont adóalapot képező jövedelmek után fizetendő adó,

- ha az összevont adóalap nem haladja meg az 5 millió forintot, az összevont adóalap 17 százaléka;
- ha az összevont adóalap meghaladja az 5 millió forintot, 850 ezer forint és az 5 millió forintot meghaladó rész 32 százaléka

AZ ADÓ MÉRTÉKE

(2011. január 1-jétől hatályos rendelkezés)

Az összevont adóalapot képező jövedelmek után fizetendő adó,

- ha az összevont adóalap nem haladja meg a 15 millió forintot, az összevont adóalap 17 százaléka;
- ha az összevont adóalap meghaladja a 15 millió forintot, 2 550 ezer forint és a 15 millió forintot meghaladó rész 32 százaléka

A számított adót adójóváírás csökkenti, amely

- az adóévben megszerzett bér és az arra tekintettel megállapított adóalap-kiegészítés együttes összegének 17 százaléka, de legfeljebb jogosultsági hónaponként 15 100 forint, feltéve, hogy a magánszemély összes jövedelme az adóévben nem haladja meg a meghatározott jogosultsági határt, vagy
- az előző pont alapján meghatározott összegnek a jogosultsági határ feletti éves összes jövedelem 12 százalékát meghaladó része, ha a magánszemély éves összes jövedelme az adóévben meghaladja a jogosultsági határt, de nem éri el a jogosultsági határ 1 millió 510 ezer forinttal növelt összegét.

Jogosultsági hónapnak az a hónap számít, amelyre a magánszemélyt az adóévben bér illette meg. Az a hónap, amelyben többször vagy több kifizetőtől illette meg bér a magánszemélyt, egy jogosultsági hónapnak számít. Egy adóévben legfeljebb 12 jogosultsági hónap vehető figyelembe.

A jogosultsági határ a 2010. adóévre 3 millió 188 ezer forint.

AZ ADÓTERHET NEM VISELŐ JÁRANDÓSÁGOK ADÓJÁNAK LEVONÁSA

A számított adót csökkenti az adóterhet nem viselő járandóságok együttes összege alapján az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerint kiszámított összeg.

Adóterhet nem viselő járandóság:

a) a nyugdíj, a nyugdíjban részesülő magánszemélyt megillető

aa) baleseti járadék,

ab) jövedelempótló kártérítési járadék, feltéve, hogy a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte;

b) a családok támogatásáról szóló törvényben meghatározott gyermekgondozási segély, anyasági támogatás és gyermeknevelési támogatás, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott nevelőszülői díj;

c) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott ápolási díj;

d) a szociális gondozói díj évi 180 ezer forintot meg nem haladó része;

e) a szakképző iskolai tanulónak, illetve felsőfokú szakképzésben részt vevő hallgatónak tanuló szerződés, illetve hallgatói szerződés alapján, valamint szakképzésben tanuló szerződés nélkül résztvevő tanulónak a szorgalmi idő befejezését követő összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára külön jogszabály szerint kötelezően kifizetett díjazás, valamint a tanuló szerződéses tanulót jogszabály alapján megillető kiegészítő pénzbeli juttatás, továbbá a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény alapján a Munkaerőpiaci Alap képzési alaprésze terhére folyósított szakiskolai tanulmányi ösztöndíj;

f) a felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója részére

fa) a felsőoktatásról szóló törvény szerint az őt megillető juttatásként kifizetett

– ösztöndíj,

– tankönyv- és jegyzettámogatás teljes összege,

– a diákkotthoni (kollégiumi) elhelyezését kiváltó lakhatási támogatás összege,

fb) a gyakorlati képzés idejére kifizetett juttatás, díjazás értékéből havonta a hónap első napján érvényes havi minimálbért meg nem haladó része;

- g) a közoktatásról szóló törvényben meghatározott nevelési-oktatási intézmény, a felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott felsőoktatási intézmény, a helyi önkormányzat vagy egyház által a tanuló, a hallgató részére e jogviszonyára tekintettel jogszabályban meghatározott feltételek szerint adott, e törvény alkalmazásában bevételnek minősülő, az e)-f) alpontban nem említett pénzbeli juttatás;
- i) a hallgatói munkadíjnak havonta a hónap első napján érvényes minimálbér kétszeresét meg nem haladó része;
- k) a Magyar Corvin-lánc kitüntetés alapításáról és alapszabályáról szóló miniszterelnöki rendelet alapján a Magyar Corvin-lánc Testület által a tagja javaslatára megítélt támogatás;
- l) törvénnyel vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi szerződés, vagy viszonyosság alapján az adó alól a Magyar Köztársaságban mentesített, de az adó kiszámításánál figyelembe vehető, e törvény rendelkezése szerint nem külön adózó jövedelemnek minősülő jövedelem;
- m) a 3. § 78. pontja szerinti EGT-állam joga alapján az a)-j) alpontban meghatározott bevételnek megfelelő jogcímen kifizetett (juttatott) bevétel;
- n) a 3. § 78. pontja szerinti EGT-állam joga alapján kifizetett (juttatott) olyan, e törvény szerint az összevont adóalapba tartozó jövedelem alapjául szolgáló bevétel, amely a tagállam belső joga szerint akkor is mentes a jövedelemadónak megfelelő adó alól, ha azt az ott illetőséggel bíró magánszemély részére fizetik (juttatják);
- o) a felsőoktatásról szóló törvény alapján adományozott arany, gyémánt, vas, illetve rubin díszoklevélhez kapcsolódóan a felsőoktatási intézmény által a Szabályzatában meghatározott feltételek szerint kifizetett pénzbeli juttatásnak az a) része, amely nem haladja meg az adóév első napján érvényes minimálbér havi összegének négyszeresét;
- ö) az ösztöndíjas foglalkoztatottnak az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyból származó ösztöndíja minimálbért meg nem haladó mértéke;
- p) a termőföldről szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági termelő, annak segítő családtagja, alkalmazottja részére külön jogszabály alapján juttatott gazdaságátadási támogatás egy hónapra eső összegének a havi minimálbért meg nem haladó része;
- q) a magánszemély által külön jogszabály szerint felszolgálati díj címen megszerzett bevétel, valamint a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraaló;
- r) az „Útravaló” Ösztöndíjprogram keretében a kormány rendeletében meghatározott feltételekkel és módon adományozott tanulói és mentori ösztöndíj;
- s) a kormányrendeletben meghatározott Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj, továbbá az oktatási és kulturális miniszter által adományozott – a kormányrendeletben meghatározott – Deák Ferenc Ösztöndíj, valamint a Kormány rendeletével alapított felsőoktatási ösztöndíj.

t) a munkáltató által lakáscélú felhasználásra a munkavállalónak hitelintézet vagy a Magyar Államkincstár útján, annak igazolása alapján nyújtott, vissza nem térítendő támogatás (ideértve a munkáltató által lakáscélú felhasználásra nyújtott kölcsön elengedett összegét is) a vételár vagy a teljes építési költség 30 százalékáig, de több munkáltató esetén is a folyósítás évét megelőző négy évben ilyenként folyósított összegekkel együtt legfeljebb 5 millió forintig terjedő összegben, feltéve, hogy a lakás nem haladja meg a lakáscélú állami támogatásokról szóló kormányrendeletben meghatározott méltányolható lakásigényt (lakáscélú munkáltatói támogatás);

u) a szépkorúak jubileumi köszöntéséről szóló kormányrendelet alapján folyósított juttatás;

v) a katonai és a rendvédelmi felsőoktatási intézmények ösztöndíjas hallgatójának illetménye (ösztöndíja) és egyéb pénzbeli juttatása.

A számított adót – legfeljebb annak mértékéig – csökkenti a magánnyugdíjpénztár által a kedvezményezett részére teljesített, nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés összegéből számított adóalap alapján az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti legalacsonyabb adókulccsal megállapított összeg.

TEVÉKENYSÉGI KEDVEZMÉNYEK

Az összevont adóalap adóját csökkenti a tételes költségelszámolást, vagy a 10 százalék költséghányadot alkalmazó mezőgazdasági őstermelő e tevékenységből származó éves jövedelme adójának, valamint, ha tételes költségelszámolást alkalmaz, a könyvelői díjkedvezménynek az együttes összege, de legfeljebb 100 ezer forint (őstermelői adókedvezmény). Könyvelői díjkedvezmény címén a könyvelőnek fizetett, számlával igazolt díj vehető figyelembe, de csak olyan arányban, amilyen arányt a mezőgazdasági őstermelői tevékenységből származó jövedelem az összevont adóalapon belül képvisel. Az őstermelői tevékenységből származó jövedelem adóját úgy kell kiszámítani, hogy meg kell határozni az összevont adóalap adóját e jövedelemmel együtt és nélküle is, és meg kell állapítani a két adóösszeg különbségét. Az adókedvezmény igénybevételének feltétele, hogy a magánszemély adóbevallásában feltüntesse a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által vezetett ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott regisztrációs számát. Az érvényesített kedvezmény az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az adóévben igénybe vett agrár csekély összegű (agrár de minimis) támogatásnak minősül.

SZEMÉLYI ÉS CSALÁDI KEDVEZMÉNYEK

Az összevont adóalap adóját csökkenti a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg (személyi kedvezmény).

Az összevont adóalap adójából a jogosult a kedvezményezett eltartott után családi kedvezményt érvényesíthet a törvény rendelkezései szerint.

A családi kedvezmény kedvezményezett eltartottakként és jogosultsági hónaponként 4000 forint, feltéve, hogy az adott hónap bármely napján az eltartottak létszáma a három főt eléri.

A családi kedvezmény alkalmazásában jogosultsági hónap az a hónap, amelyre tekintettel a családi pótlékot, illetőleg a rokkantsági járadékot folyósítják, magzat esetében a várandósság időszakában azon hónap, amelyben a várandósság orvosi igazolása alapján a jogosultság legalább egy napig fennáll, kivéve azt a hónapot, amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik. Az adóhatóság az ellenőrzés során kérheti a várandósság tényéről kiadott orvosi igazolást.

A megállapított összeg meghatározása szempontjából az eltartottak létszámaiba be kell számítani a kedvezményezett eltartottakon kívül azokat is, akiket rajtuk kívül a családok támogatásáról szóló törvény szerint a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vesznek (a továbbiakban együtt: eltartottak).

A családi kedvezmény érvényesítésére jogosult az a magánszemély, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult, továbbá a várandós nő és vele közös háztartásban élő házastársa. Nem jogosult azonban a családi kedvezmény érvényesítésére az a magánszemély, aki a családi pótlékot, mint vagyonkezelői joggal felruházott gyám, illetőleg mint vagyonkezelő eseti gondnok a gyermekotthonban, a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekekre (személyre) tekintettel kapja, valamint a szociális intézmény vezetője, ha a családi pótlékot az intézményben elhelyezett gyermekekre (személyre) tekintettel kapja.

Ha a kedvezményezett eltartott saját maga volna jogosult a családi kedvezmény érvényesítésére, illetőleg, ha a kedvezményezett eltartott rokkantsági járadékban részesülő magánszemély, akkor a vele közös háztartásban élő magánszemélyek közül – döntésük szerint – egy minősül jogosultnak.

A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele az eltartottak természetes személyazonosító adatainak, lakcímének vagy adóazonosító jelének feltüntetése az adóbevallásban, azzal, hogy magzat (ikermagzat) esetében az előzőeket a várandósság tényéről adott nyilatkozat helyettesíti.

A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen érvényesíthető, azonban a jogosult a vele közös háztartásban élő házastársával, élettársával – amennyiben a gyermeket nevelő egyedülálló családi pótlékát az élettársak egyike sem veszi igénybe az adóév végén megoszthatja azt (ideértve azt az esetet is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni), feltéve, hogy a megosztás tényéről az adóbevallásukban nyilatkozatot adnak és egymás adóazonosító jelét feltüntetik.

Ha a magzat (ikermagzat) felismerése az adóbevallás benyújtását követően történik, akkor a várandósság alapján az adóévben fennálló jogosultsági hónapokra járó családi kedvezmény önellenőrzéssel érvényesíthető.

A családi kedvezmény érvényesítése az előbb nem említett jogosultak esetében független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely jogosultnál történt annak figyelembevétele.

AZ ÖSSZEVONT ADÓALAP ADÓJÁT CSÖKKENTI

- a kivét-kiegészítés összegére jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó;
- a személyes közreműködői díj-kiegészítésre jutó átlagos társasági adó.

A rendelkezésének alkalmazásában

- a kivét-kiegészítés összegére jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadót úgy kell meghatározni, hogy a kivét-kiegészítés összegét meg kell szorozni az adóévre megállapított vállalkozói személyi jövedelemadónak az adóalaphoz viszonyított - két tizedesre kerekített - hányadosával.
- a személyes közreműködői díj-kiegészítésre jutó átlagos társasági adót úgy kell meghatározni, hogy a személyes közreműködői díj-kiegészítés összegét meg kell szorozni annak jövedelemszerzési időpontja szerinti adóévet megelőző adóévre vonatkozó, az adókedvezményekkel csökkentett társasági adónak az adóalaphoz viszonyított - két tizedesre kerekített - hányadosával.

A társas vállalkozás a személyes közreműködői díj-kiegészítésről kiadott igazoláson a meghatározott hányadost feltünteti.

AZ ADÓKEDVEZMÉNYEK KORLÁTOZÁSA

Ha a magánszemély összes jövedelme az adóévben a 7 millió 620 ezer forintot nem haladja meg, az érvényesíthető őstermelői adókedvezmény a kiszámított összeg, míg az említett értékhatár túllépése esetén a kiszámított összegből az értékhatárt meghaladó rész 15 százalékát meghaladó rész lehet.

Ha a magánszemély összes jövedelme az adóévben következő értékhatárt meghaladja, a családi kedvezmény összegéből az értékhatárt meghaladó rész 15 százalékát meghaladó részt érvényesítheti. E rendelkezés alkalmazásában értékhatár:

- 7 millió 620 ezer forint, ha az eltartottak száma az adóév bármely napján elérte, de egyetlen napján sem haladta meg a három főt,
- 8 millió 255 ezer forint, ha az eltartottak száma az adóév bármely napján meghaladta a három főt, de egyetlen napján sem haladta meg a négy főt,
- 8 millió 890 ezer forint, ha az eltartottak száma az adóév bármely napján meghaladta a négy főt, de egyetlen napján sem haladta meg az öt főt,
- 9 millió 525 ezer forint, ha az eltartottak száma az adóév bármely napján meghaladta az öt főt, de egyetlen napján sem haladta meg a hat főt,
- 10 millió 160 ezer forint, ha az eltartottak száma az adóév bármely napján meghaladta a hat főt.

Az e törvény szerint figyelembe vett, az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmények együttes összege legfeljebb az összevont adóalap adójának összegéig terjedhet.

Az adókedvezmények sorrendje

Ha a magánszemély több adókedvezményre is jogosult, azokat az adóhatósági közreműködés nélkül benyújtott bevallásban vagy a munkáltatói adó-megállapításban az általa megjelölt sorrendben, ennek hiányában, valamint adóhatósági közreműködéssel benyújtott egyszerűsített bevallásban a következő sorrendben, de legfeljebb a levonható adóra vonatkozó korlátozó rendelkezések által meghatározott mértékig kell érvényesíttetnek tekinteni:

1. lakáscélú hiteltörlesztés áthúzódó kedvezménye,
2. személyi kedvezmény,
3. őstermelői kedvezmény,
4. családi kedvezmény,
5. egyéb.

Eltérő rendelkezés hiányában az összevont adóalap adóját, valamint a vállalkozói személyi jövedelemadót – az adóbevallásban/munkáltatói adó-megállapításban történő utólagos elszámolással – adóelőlegként kell megfizetni.

NEM TERHELI ADÓELŐLEG

- az adóterhet nem viselő járandóságot,
- a magánnyugdíjpénztár által a kedvezményezett részére teljesített, nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetést, feltéve, hogy a magánszemély legkésőbb a kifizetéskor nyilatkozik arról, hogy a törvény rendelkezései szerint az adóévben a kifizetéssel összefüggésben adófizetési kötelezettsége nem keletkezik,
- a nyugdíj-előtakarékossági számla terhére teljesített nem-nyugdíj szolgáltatás esetében megállapított adóalapot,
- az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély egyéni számláján jóváírt adóköteles összeget, ha az egyéb jövedelemnek minősül,
- a jövedelemszerzés helye szerint olyan államból származó jövedelmet, amellyel nincs a Magyar Köztársaságnak a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye

azzal, hogy az e pontokban említett jövedelmek adóját a magánszemély az adóbevallásban állapítja meg és az adóbevallás benyújtására nyitva álló határidőig fizeti meg.

Ha az a bevétel, amelyből az összevont adóalapba tartozó jövedelmet kell megállapítani, kifizetőtől származik, az adóelőleget a kifizető állapítja meg (a továbbiakban: adóelőleg-megállapításra kötelezett kifizető).

Az adóelőleg a megállapított adóelőleg-alap összege alapján az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti legmagasabb adókulccsal számított összeg, kivéve, ha más rendelkezést kell/lehet alkalmazni.

Ha a magánszemély az adóelőleg-megállapításra kötelezett kifizetőnek a kifizetést megelőzően nyilatkozik, hogy az adóévi összevont adóalapja várhatóan nem éri el az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti alsó adókulcs sávhatárát, a kifizető az adóévben az alsó adókulcs alkalmazásával állapítja meg az adóelőleget mindaddig, amíg a magánszemély e nyilatkozatát vissza nem vonja, de utolsóként legfeljebb addig, amíg az általa megállapított adóévi adóelőleg-alapok együttvéve meg nem haladják az említett sávhatárt.

A bevételt terhelő adóelőleg legfeljebb annak mértékéig – rendszeres bevétel esetén csökkentve a magánszemély adóelőleg-nyilatkozata alapján

- a havi adójóváírással, amely – figyelemmel az adójóváírásra irányadó rendelkezésekre is – az adott havi bér adóelőleg-alapjának 17 százaléka, de jogosultsági hónaponként legfeljebb 15 100 forint azzal, hogy az adóelőleg megállapításánál a havi adójóváírás nem érvényesíthető, ha a bér kifizetője által az adóévben kifizetett (juttatott) bevételek alapján meghatározott adóelőleg-alapok összege – az adott kifizetést (juttatást) is figyelembe véve – meghaladja a 3 millió 188 ezer forintot;
- a családi kedvezményre jogosult magánszemélyt az adott jogosultsági hónapra megillető családi kedvezménnyel;
- a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolás alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta a személyi kedvezménnyel.

A BEVALLÁS HATÁRIDEJE

A személyi jövedelemadó előlegét a munkáltató, vagy a kifizető vallja be és fizeti meg az elszámolt hónapot követő hó 12-ig. A magánszemélyek, ha nem kifizetőtől származó jövedelmet szereztek, vagy a kifizető nem kötelezett az adóelőleg levonására, akkor a negyedévet követő hónap 12. napjáig kell megfizetniük az előleget, majd a személyi jövedelemadót az adóévről benyújtandó bevallásban kell bevallaniuk. Ugyanez vonatkozik az egyéni vállalkozókra, mezőgazdasági őstermelőkre, illetve átalányadózókra is.

A magánszemélyek éves bevallásban adnak számot személyi jövedelmeikről, melynek benyújtási határideje a tárgyévet követő év május 20. napja. A vállalkozási tevékenységet folytató, vagy ÁFA fizetési kötelezettséget eredményező értékesítést végző magánszemélyek a tárgyévet követő február 25-ig kötelezettek a bevallás benyújtására.

A magánszemély adóévenként

- adóbevallást köteles benyújtani az adóhatósághoz (önadózás), amelyben bevallja az összevont adóalapját és az adóévben megszerzett, bevallási kötelezettség alá eső külön adózó valamennyi jövedelmét, bevételét, az adót, valamint – a kifizető(k) által és az általa megállapított, levont, megfizetett adó, adóelőleg beszámításával – a befizetendő vagy visszajáró adókülönbözetest, vagy az adózás rendjéről szóló törvény szerint előírt határidőben tett nyilatkozattal – a 14. § rendelkezései szerint kéri, hogy az adóját a munkáltató állapítsa meg (munkáltatói adó-megállapítás).

Nem kell adóbevallást adni, ha a magánszemély az adóévben egyáltalán nem szerzett bevételt vagy kizárólag

- olyan bevételt szerzett, amelyet a (3) bekezdés alapján nem köteles bevallani;
- adóterhet nem viselő járandóságot szerzett;
- magánnyugdíj-pénztári kedvezményezettként nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő bevételt szerzett, és a kifizetőnek nyilatkozott, hogy a jövedelem után e törvény rendelkezései szerint nincs adófizetési kötelezettsége; e nyilatkozatról a kifizető az adóévet követő január 31-éig adatot szolgáltat az állami adóhatóságnak.

A magánszemély nem köteles bevallani:

- azt a bevételt, amelyet a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni;
- az ingó vagyontárgy, az ingatlan, a vagyoni értékű jog átruházásából származó bevételt, ha abból jövedelem nem keletkezik;
- az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelmet, ha az adóévben ilyen jogcímen megszerzett összes jövedelem nem haladja meg a 200 ezer forintot;
- az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelmet, az osztalékból származó jövedelmet, az árfolyamnyereségből származó jövedelmet, a vállalkozásból kivont jövedelmet, valamint – az osztalékra vonatkozó szabályok szerinti adókötelezettség esetén – az életjáradékból származó jövedelmet, ha az adóévben ilyen jogcím(ek)en megszerzett összes jövedelem nem haladja meg az 100 ezer forintot és az adót a kifizető levonta;
- külön adózó jövedelmet (ide nem értve az ingatlan bérbeadásából származó jövedelmet), ha az adót a kifizető levonta;
- azt a jövedelmet, amely nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján a Magyar Köztársaságban nem adóztatható (ide nem értve a nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján az adó alól a Magyar Köztársaságban mentesített, de az adó kiszámításánál figyelembe vehető jövedelmet);
- azt a jövedelmet, amelyet külön törvény rendelkezése szerint nem kell bevallani.

A magánszemély bevallási kötelezettségének önadózóként

- az állami adóhatóság közreműködésével készített egyszerűsített bevallás, vagy – az állami adóhatóság által meghatározott formában és módon – az adóhatóság közreműködése nélkül elkészített bevallás benyújtásával tesz eleget, ha nem adott nyilatkozatot munkáltatói adó-megállapításra vagy adójának megállapítását a munkáltatója nem vállalja.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A modul gyakorlati oktatásához jól használható és javasolt az informatikai szakterem, illetve a digitális tábla, melyek segítségével egyénileg, vagy csoportosan is pontról pontra szemléletesen lehet bemutatni a nyilvántartásokat, a programok működését. A tanulásirányító elsősorban az egyéni feldolgozás módszereire épül, de használható csoportos oktatásban is.

A bemutatott keretprogramok, az Ügyfélkapu nem kizárólag az egyéni vállalkozók adózásának megismerését szolgálja, számos ügy intézhető az Ügyfélkapu rendszerében személyes megjelenés nélküli időpontfoglalással, mely jelentősen megrövidíti az ügyintézésre fordítandó időt. A szolgáltatás hasznos információkat nyújt a mindennapokra, elősegíti az e-ügyintézés jobb megismerését. Az Abev program minden beadható APEH nyomtatványt tartalmaz, használata így szintén sokrétű ismeretanyagot közvetít, a program alapelvei, működése minden programnál azonosak, hiszen keretprogram. A bevallások egyéniak, azonban működésük, kezelésük szintén hasonló, egy adott bevallás feldolgozása jelentősen megkönnyíti a továbbiak megismerését, használatát, így akár saját éves személyi jövedelemadó bevallásunkat is elkészíthetjük.

1.feladat: Keresse meg a www.magyarország.hu oldalon a Keresés/Jogszálykereső pontot! A megjelenő menüben a Keresett szavak ponthoz írja be: személyi jövedelemadóról, majd jelölje ki a Csak címben lehetőséget, majd a Keresés gombot! Ha legördíti az oldalt, megtalálja az 1995. évi CXVII. Törvény hatályos, teljes szövegét! Tanulmányozza részletesen a jogszabályt, majd készítsen feljegyzést a fontosabb információkról!

Javaslat:

A jegyzetet később is jól használhatja munkája során! Ne feledkezzen el a jogszabályi változások folyamatos követéséről, hiszen ez a feladatai közé fog tartozni!

2.feladat: Lépjen fel a www.magyarország.hu honlapra és keresse meg az e-Tananyagokat a Segítség menüben, majd tanulmányozza azokat a következő sorrendben:

- Bemutatkozik az Mo.hu
- Ügyfélkapu
- Személyes ügyfélkapu
- Nyomtatványok kitöltése és előkészítése feladásra
- Dokumentumfeltöltés
- Az Értesítési tárhely
- Ellenőrzés az eBev rendszer segítségével

3.feladat: Lépjen fel a www.apeh.hu honlapra és töltsse le az Abev keretprogramot, majd olvassa el a használatához szükséges útmutatót!

4.feladat:Töltsse le a www.apeh.hu oldal bal menüjéből a Letöltések/Nyomtatványkitöltő programok menüből a 1008M-es nyomtatványt és a hozzá kapcsolódó útmutatót!

5.feladat: Lépjen be az AbevJava programba, majd az Adatok/Új nyomtatvány menüben nyissa meg a sablonok között a 1008-as nyomtatványt! Írjon be fiktív adatokat és dokumentálja, hogy mi történik az egyes esetekben. Ha létező adószámmal, adóazonosítóval próbálkozik, írjon be fiktív adatokat, majd ellenőrizze a nyomtatványt az Ellenőrzés pont használatával, majd a kapcsolat az ügyfélkapuval menüben válassza a Nyomtatvány megjelölése elektronikus beküldésre sort! A program megkérdezi, hogy "Indulhat a nyomtatvány megjelölése?" Ha az igen gombot választja, néhány másodpercen belül a következő üzenetet kapja: "A nyomtatvány ellenőrzése megtörtént. Az ellenőrzés nem talált hibát." Az OK gomb megnyomását követően elkezdődik a titkosítás, majd a következő üzenetet kapja: "A titkosítás befejeződött. A titkosított állomány elérhető amappában,néven." Ha el akarja küldeni a nyomtatványt, már csak az ügyfélkapun kell belépnie és feltöltenie. Ha mégsem kívánja elküldeni, visszavonhatja a kijelölést, titkosítást a Kapcsolat az ügyfélkapuval menü Nyomtatvány megjelölésének visszavonása pont segítségével, mely esetben az alábbi üzenetet kapja: ".....fájl elektronikus feladásra történt kijelölése megszűnt. Ezzel a feladattal szimulált egy 1008-as bevallást, kipróbálhatja a teljes folyamat egyes lépéseit. Fontos, hogy megjegyezze, egyes pontokat, mint pl. a név egyes nyomtatványok nem ellenőriznek, ha nem pontosan dolgozik, hibaüzeneteket kaphat az Ügyfélkapu Értesítési tárhely szolgáltatására, vagy megadott e-mail címére!

Javaslat:

Az adóbevallásokban szereplő adatok helyességét mindig ellenőrizze elküldés előtt! Ehhez legcélszerűbb a kötelező nyilvántartásokat használnia, de sok ügyfél esetében nagy segítséget jelenthet egy egyszerű táblázat is, mely kiszámítja a szükséges adatokat, így egyeztetheti a bevallásban szereplő adatokkal! Ha eltérést tapasztal, pontosan vezesse végig az adatokat mindkét dokumentumban, így megtalálhatja az eltérés okát!

A könyvelőprogramok nagy segítséget nyújthatnak a munkához, de az általuk szolgáltatott adatok csak annyira pontosak, mint amennyire pontosak a nyilvántartások és amennyire pontos a rendszer beállítása az egyes adatok vonatkozásában.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Definiálja a következő fogalmakat: jövedelem, bevétel, költség!

MUNKANYELVI

2. feladat

Ismertesse az önálló tevékenység fogalmát, mutasson be tipikus eseteket!

MUNKANYELVI

3. feladat

Sorolja fel a nem önálló tevékenységbe tartozó bevételek formáit!

4. feladat

Definiálja az összevont adóalap fogalmát!

5. feladat

Ismertesse az adókedvezmények sorrendjét!

6. feladat

A munkavállalónk havi bruttó 100.000 Ft-os munkabérrel rendelkezik, gyermeke nincs, egyéb kedvezményekre nem jogosult. Számítsa ki a havi személyi jövedelemadó mértékét, a munkavállalót terhelő, valamint a munkaadót terhelő járulékok mértékét! Használja az APEH honlapját a járulékok aktuális mértékének megállapításához!

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Jövedelem a magánszemély által más személytől megszerzett adóköteles bevétel egésze, vagy a bevételnek az e törvény szerint tételesen igazolt, igazolás nélkül elismert, átalányban meghatározott költségekkel csökkentett része, vagy a bevétel e törvényben meghatározott hányada.

Bevétel a magánszemély által bármely jogcímen és bármely formában – pénzben (a továbbiakban ideértve a készpénz-helyettesítő eszközt is), és/vagy nem pénzben – mástól megszerzett vagyoni érték.

Költségnek csak a bevételszerző tevékenységgel közvetlenül összefüggő, kizárólag a bevétel megszerzése, a tevékenység folytatása érdekében az adóévben ténylegesen kifizetett, szabályszerűen igazolt kiadás minősül.

2. feladat

Önálló tevékenység minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként a magánszemély bevételhez jut, és amely e törvény szerint nem tartozik a nem önálló tevékenység körébe. Ide tartozik különösen az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló tevékenysége, az európai parlamenti, az országgyűlési képviselői, valamint a helyi önkormányzati képviselői tevékenység.

3. feladat

Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben, vagy egyébként az e tevékenysége alapjául szolgáló jogviszonyára tekintettel megszerez. Ilyennek minősül különösen a nem önálló tevékenység alapjául szolgáló jogviszonyra tekintettel munkabér, tiszteletdíj, illetmény, jutalom, üzemanyag-megtakarítás címén fizetett összeg, költségtérítés, a más személy által fizetett adóköteles biztosítási díj címén kapott bevétel, a társas vállalkozásban személyesen közreműködő magánszemély tag (a továbbiakban: személyes közreműködő) által személyes közreműködése ellenében kapott juttatás, ha azt a társas vállalkozás költségei között számolják el (a továbbiakban: személyes közreműködői díj).

4. feladat

Az összevont adóalap az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági kistermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem és az adóalap-növelő összeg.

5. feladat

Ha a magánszemély több adókedvezményre is jogosult, azokat az adóhatósági közreműködés nélkül benyújtott bevallásban vagy a munkáltatói adó-megállapításban az általa megjelölt sorrendben, ennek hiányában, valamint adóhatósági közreműködéssel benyújtott egyszerűsített bevallásban a következő sorrendben, de legfeljebb a levonható adóra vonatkozó korlátozó rendelkezések által meghatározott mértékig kell érvényesítettnek tekinteni:

1. lakáscélú hiteltörlesztés áthúzódó kedvezménye,
2. személyi kedvezmény,
3. őstermelői kedvezmény,
4. családi kedvezmény,
5. egyéb.

Eltérő rendelkezés hiányában az összevont adóalap adóját, valamint a vállalkozói személyi jövedelemadót – az adóbevallásban/munkáltatói adó-megállapításban történő utólagos elszámolással – adóelőlegként kell megfizetni.

6. feladat

Bruttó havi munkabér:	100.000 Ft
Éves bruttó jövedelem:	1.200.000 Ft
Gyermekek száma:	0
Munkaadói egészségbiztosítási járulék (3%):	3.000 Ft
Munkaadói TB járulék (24%):	24.000 Ft
Szakképzési alap hozzájárulás (1,5%):	1.500 Ft
Munkavállalói járulék (1,5%):	1.500 Ft
Munkavállalói eü-i járulék (6%):	6.000 Ft
Állami nyugdíjjárulék (1,5%):	1.500 Ft
Magánnyugdíjpénztári befizetés (8%):	8.000 Ft
GYES:	0 Ft
Családi adókedvezmény:	0 Ft

Számított SZJA:	21.590 Ft
Családi adókedvezménnyel csökkentett SZJA:	21.590 Ft
Különadó:	0 Ft
Összes adó:	6.490 Ft
Adójóváírás:	15.100 Ft
Összes kedvezmény:	15.100 Ft
Havi összes levonás a bruttó bérből:	23.490 Ft
Havi összes munkaadói járulék:	28.500 Ft
Összesen havonta az államnak fizetendő:	51.990 Ft
Munkaadó összes havi költsége:	128.500 Ft
Nettó havi munkabér:	76.510 Ft
Családi pótlék:	0 Ft
Havi összes nettó jövedelem:	76.510 Ft
Forrás:	
http://www.hrportal.hu/index.phtml?page=berkalkulator&edt_brutto=100000&edt_gyerekek=0&edt_egyedulnevel=0	

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

1995. évi CXVII. Törvény a személyi jövedelemadóról

www.magyarország.hu

www.apenh.hu

www.hrportal.hu

AJÁNLOTT IRODALOM

www.adozona.hu

www.hrportal.hu

A(z) 1969–06 modul 020–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 344 01 0000 00 00	Pénzügyi-számviteli ügyintéző
52 344 02 0000 00 00	Vállalkozási ügyintéző
33 762 01 0000 00 00	Szociális gondozó
33 762 01 0010 33 01	Fogyatékosok gondozója
33 762 01 0010 33 02	Szociális gondozó és ápoló

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

24 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató